

ZAPISNIK 25. seje STROKOVNEGA SVETA ZDUS

(mandatno obdobje 2011 - 2015),
dne 23. 07. 2015 ob 10.00 uri na sedežu ZDUS

Prisotni: Ana Bilbija, Tomaž Banovec, Frančiška Četković, Anton Donko (prisoten od 3 točke dalje), mag. Valter Drozg, Jože Gašperšič, mag. Dunja Obersnel Kveder, Irena Koželj Levičnik, Janez Sušnik (prisoten od 3 točke dalje), Vera Pečnik (prisotna od 3 točke dalje), Jožica Puhar in mag. Martin Toth.

Odsotnost opravičili: Boris Janez Bregant, Andrej Gerenčer, Anka Ostrman, državna sekretarka Mija Pukl, Aldo Ternovec in dr. Samo Zupančič.

Odsotni: dr. Mateja Kožuh Novak in Ema Tibaut.

Predlagani dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 24. seje in sprejem poročila o izvršitvi sklepov
2. Obravnava predloga Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2025 "Skupaj za družbo zdravja" (mag. Dunja Obersnel Kveder)
3. Priprave na sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi, osebni asistenci in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo (mag. Martin Toth)
4. Razno

Sejo je vodila podpredsednica Ana Bilbija.

Ad. 1

Na zapisnik in poročilo o izvršitvi sklepov ni bilo podanih pripomb. Prisotni so na predlog predsedujoče soglasno sprejeli

Sklep št. 1: Potrdi se zapisnik 24. seje in sprejme poročilo o izvršitvi sklepov.

Ad. 2

Uvodoma je mag. Dunja Obersnel Kveder prisotne seznanila, da bo v torek, 28. 7. na ZDUS-u potekal sestanek z ministrico za zdravje, kjer ji bodo posredovana stališča ZDUS do predloga Resolucije o Nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015-2025 »Skupaj za družbo zdravja« (ResNPZV 2015-2025).

V nadaljevanju je predstavila pripombe in dopolnilne predloge, ki jih je pripravila Komisija za zdravstveno varstvo starejših. Priloga št. 1 je priložena zapisniku in je njegov sestavni del.

Stališče komisije odraža zadovoljstvo s predlagano resolucijo, ker izpostavlja usmeritve in cilje, ki jih ZDUS podpira ter opozarja na pomanjkljivosti in dopolnitve, ki so nujno potrebne. V resoluciji opredeljeni cilji, vizija in smer razvoja javnega zdravstvenega sistema izhajajo iz preteklih dobrih praks, evropskih vrednot in ocene, kateri so dolgoročni in kratkoročni izzivi, ki jih mora zdravstvena reforma rešiti. Resolucija sledi tudi ciljem zdravstvene strategije Evropske unije Zdravje 2020.

Mag. Dunja Obersnel Kveder je dodala, da še pričakuje akcijski načrt in kazalnike s konkretnimi rešitvami. V nadaljevanju je na kratko predstavila splošne pripombe ter predloge konkretnih dopolnitev po posameznih poglavjih resolucije.

Sledila je razprava. Tomaž Banovec je poudaril, da vidi težavo v različnih pristopih do te problematike in odsotnosti analiz, kar bi morala dana resolucija rešiti. Gre za področje, ki mora biti predmet analiz ves čas in ne zgolj občasno oziroma za potrebe določenih resolucij ali drugih dokumentov. Evropa je povezala pokojnine, zdravje in dolgotrajno oskrbo, ki so predmet javne porabe in zato se morajo ta vprašanja reševati skupaj. Po njegovem mnenju sta dve odprti vprašanji:

- kako bo z dopolnilnim zavarovanjem? Slednje je povezano z večjo avtonomijo ZZZS, ki je edini, ki ima predstavnike uporabnikov, zato bi se ZDUS moral zavzemati, da se položaj ZZZS okrepi;
- drugo odprto vprašanje pa je, če hočemo kakovostno javno zdravstveno storitev, se moramo zavedeti, da s prispevki dveh milijonov prebivalcev, država ne more imeti vase zaprt javni sistem. Gospodarska funkcija javnega ni razdelana. Tomaž Banovec je predlagal, da se njegovi dve pripombi, vključno s pripombami, ki jih je prispeval član Boris Janez Bregant, dodajo k predlogom Komisije za zdravstveno varstvo starejših.

Pripombe Borisa Janeza Breganta so priloga št. 2, ki je priložena k zapisniku in je njegov sestavni del.

Jože Gašperšič je prisotne seznanil, da je o resoluciji razpravljal s člani slovenskega Društva za medicinsko informatiko. IKT je omenjen čisto na koncu, je pa ključno področje, ki lahko omogoči nadaljnji razvoj. Pripomnil je, da je predlog resolucije premalo konkreten in ne odpira vrat k rešitvam. Uporabljeni so načelni stavki, situacija pa je zelo konkretna. Dokument premalo nakazuje, kje so ključni problemi in premalo je iztočnic za reševanje. Predlaga, da se dokument še enkrat pregleda in da se za napredek na področju medicine na daljavo dopolni, saj trenutni predlog resolucije tega ne obravnava.

Irena Koželj Levičnik je dodala, da podpira vsakršna prizadevanja ZDUS pri izboljšanju predloga resolucije in opozorila, da se ne sme ponoviti to, kar se je zgodilo z Resolucijo o nacionalnem programu izobraževanja odraslih, ko ZDUS ni pravočasno pristopil k javni razpravi in posledično izobraževanja starejših nad 65 let ni niti omenjeno v resoluciji.

Jožica Puhar je izpostavila, da ne vidi jasne razločnice med posameznimi nivoji dokumentov, kot so strategije in akcijski načrti. Kako podrobno naj bo besedilo resolucije, da ne bo preobsežno? Zavzema se, da je resolucija na neki načelni ravni. Pohvalila je delo Komisije za zdravstveno varstvo starejših in predlagala, da se v zahtevah za dopolnitev besedila izogonejo pojasnjevalnim stavkom, ker se ji to zdi obremenjevanje besedila k sicer dobrim predlogom.

Mag. Valter Drozg je pripomnil, da se povsem strinja s pripombami, ki jih je pisno podal Boris Janez Bregant. Izpostavil je, da je v celotnem besedilu premalo zasledil strogo ločitev med javnim in zasebnim, ki ga ZDUS ves čas zagovarja. Drugo kar ga je zmotilo pa je, da resolucija ne obravnava vprašanja negovalnih bolnišnic.

Frančiška Četković je pojasnila, da so skušali biti pri pripravi predlogov za dopolnitev konstruktivni in podpreti stvari, ki so dobre. Meni, da se bo moral ZDUS z vso močjo zavzemati za ohranitev javnega zdravstvenega sistema, sistema javnih zdravstvenih domov in vrednot, kot so dostopnost in solidarnost.

Mag. Martin Toth je posebej opozoril, da se premalo zavedamo, kaj pomeni solidarnost tudi pri obveznosti plačevanja prispevkov. Nekateri slednje tolmačijo tako, da bodo tudi upokojenci od neto pokojnin plačevali prispevke, s čimer se ne moremo strinjati. Drugo pereče vprašanje pa je avtonomija Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenje. ZDUS se mora zavzemati za čim večjo avtonomijo, saj pristojnosti trenutno niso natančno razmejene in vse vodi v smer, da bosta ZZS in njegova skupščina pri procesih odločanj sčasoma izvzeta.

V nadaljevanju je pojasnil, da resolucija temelji na 6. členu Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvene zavarovanju (ZZVZZ), ki jasno opredeljuje, kaj mora resolucija vsebovati. Predlog resolucije se izogiba dveh ključnih področij: merila za mrežo javnozdravstvenih zavodov ter finančna konstrukcija, ki je popolnoma odprta in nedorečena.

Ana Bilbija je pohvalila dokument, ki ga je pripravila pristojna komisija in navedla, da v sami resoluciji pogreša omembo škodljivosti uživanja sladkorja in transmaščob. Predlagala je, da se predlogi Komisije za zdravstveno varstvo starejših dopolnijo s pripombami iz današnje razprave in stališčem g. Berganta ter da se do dokumenta opredeli še UO tako, da bo oblikovano stališče ZDUS, ki naj se v pisni obliki posreduje Ministrstvu.

Jožica Puhar je izpostavila vprašanje, kaj lahko pričakujemo, če resolucija temeljni na 6. členu ZZVZZ, ki je lahko podvržen spremembam?

Na predlog predsedujoče so prisotni sprejeli:

Sklep št. 2: Mag. Dunja Obersnel Kveder, mag. Martin Toth in Frančiška Četkovič bodo do seje UO posodobili dokument »Pripombe in dopolnilni predlogi k Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2025 'Skupaj za družbo zdravja'« s pripombami iz razprave članov Strokovnega sveta in pisnimi pripombami, ki jih je posredoval član Boris Janez Bregant.

Ad. 3

Mag. Martin Toth je povzel dogajanja v zvezi z zakonom o dolgotrajni oskrbi od leta 1998 dalje. Določeni konceptualni premiki so se zgodili, a je vseeno še dosti nejasnosti in razhajanj. Dolgotrajna oskrba in zagotavljanje pomoči ljudem, ki so od te odvisni pri opravljanju osnovnih življenjskih aktivnosti, je novo socialno tveganje. Do leta 2050 se pričakuje, da bo 30 odstotkov ljudi že starejših nad 65 let in ta nova veja socialne varnosti bo imela čedalje večjo težo. Ker socialna varnost temelji na socialnem zavarovanju je predlog, da bi bilo to posebno zavarovanje za dolgotrajno oskrbo po vseh načelih socialnih zavarovanj, to je obvezno, javno, neprofitno, vsem dostopno, po načelih solidarnosti, nediskriminatomosti in enakosti. Če govorimo o javnem in socialnem zavarovanja pomeni, da je to obvezno za vse, brez izjeme, financiranje gre po sistemu prispevkov, kot ga poznamo pri zdravstvenem, pokojninskem in invalidskem zavarovanju, z delitvijo obveznosti med delodajalcem in delojemalcem. Vsi, ki imamo dohodek, bomo plačevali prispevke. To sicer ne bo nov prispevek, saj je predvideno, da se bodo sredstva zagotovila iz tega, kar ima že sedaj naravo dolgotrajne oskrbe in kar po sedanji ureditvi plačuje ZZZS, ZPIZ v obliki za dodatka za postrežbo, za vojne veterane državni proračun itd. Težava je v tem, da sredstev ni dovolj. Po nekaterih ocenah naj bi 60.000 ljudi potrebovalo dolgotrajno oskrbo, v obsegu najmanj 3,5 ur pri opravljanju osnovnih življenjskih aktivnosti, v trajanju več kot 6 mesecev.

V koalicijskem sporazumu je navedeno, da bo zakon do konca leta sprejet. Kaj lahko pričakuje oseba, ki bo zavarovana po tem zakonu? Na izbiro ima tri različne pristope: lahko gre v socialni zavod, kjer bi imel zagotovljene zdravstvene in socialne storitve, a ne bi imel krite stroške prehrane in nastanitve; druga možnost je, da v enakem obsegu storitev dolgotrajne oskrbe uveljavlja na svojem domu (ob pomoči svojcev, prostovoljcev); tretja možnost je, da zavarovanec, za katerega bo ugotovljena upravičenost, dobi denarni prejemek, s katerim si lahko samo poišče izvajalca.

Kako uveljavljati pravice, ki bodo izhajale iz zakona? Gre za ugotavljanje upravičenosti do teh storitev po 16 kriterijih, ki jih preverja koordinator določenega območja, na kar izvedenski organ odloči o pravicah. Pri tem se postavlja vprašanje, kdo bo ta izvedenski organ. Predlog je, da se ustanovi skupni izvedenski organ za področje invalidskega, zdravstvenega zavarovanja in dolgotrajne oskrbe.

Tomaž Banovec meni, da je osrednje vprašanje zagotavljanje finančnih sredstev. Sprašuje se, kako bo to izvedljivo, ob dejstvu, da se je država zavezala, da ne bo povečevala prispevkov in dajatev.

Jože Gašperšič je dodal, da je potrebno čim prej v takšen zakon vključiti tudi možnosti oskrbe na daljavo. Eno takšnih možnosti bo ZDUS preizkušal v projektu iCarer.

Frančiška Četković je izpostavila, da ji ni povsem jasen prehod oziroma začetek uveljavitve tega zakona za upokojence. Predlagala je, da se v izogib nejasnostim sistem zavarovanja za zdravstveno varstvo in zavarovanja za dolgotrajno oskrbo predstavi skupaj.

Mag. Martin Toth je pojasnil, da bo teklo dvoletno prehodno obdobje za postopno uvajanje. Predvideno je, da bo to izvajal ZZZS, ki bo hkrati postal zavod za dolgotrajno oskrbo.

Mag. Martin Toth je predlagal, da ZDUS na ministrstvo za zdravje in ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naslovi zahtevo, da se delo na sprejemu zakona pospeši in se skladno s koalicijskim sporazumom tudi uresniči.

Jožica Puhar je obvestila, da je prizadevanja ZDUS za sprejetje tega zakona predstavila na zasedanju Generalnega sveta EURAG, kjer so bila zelo dobro sprejeta.

Na predlog predsedujoče so prisotni sprejeli:

Sklep št. 3: Mag. Martin Toth in predsednik ZDUS sestavita dopis, ki se naslovi na ministrstvo za zdravje ter ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z apelom po pospešenem delu na sprejemu Zakona o dolgotrajni oskrbi in osebni asistenci ter zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

Ad. 4

Ana Bilbija je prisotne seznanila, da bo sestanek z evropskim poslancem Ivom Vajglom potekal 25. 9. 2015. Prisotne je pozvala, da prispevajo teme, o katerih želijo razpravljati z Ivom Vajglom.

Na predlog predsedujoče so prisotni sprejeli:

Sklep št. 4: Članice in člani Strokovnega sveta do 3. 8. 2015 sporočijo teme, o katerih bi želeli razpravljati na sestanku z evropskim poslancem Ivom Vajglom, ki bo potekal 25. 9. 2015.

V nadaljevanju je predsednik Anton Donko predstavil podpredsednico ZDUS Vero Pečnik in podpredsednika Janeza Sušnika.

Anton Donko je nato pojasnil vsebino pisma, ki ga je dr. Samo Zupančič naslovil na ZDUS v zvezi s sodelovanjem na prihajajočem sestanku evropskega združenja Eurocarers, katerega član je ZDUS. Povedal je, da se je ZDUS iz finančnih razlogov odpovedal udeležbi na letošnji letni konferenci, ki bo potekala 3. septembra na Švedskem. Do septembra bo ZDUS imenoval strokovnega delavca ali upokojenega strokovnjaka, ki bo ZDUS zastopal v okviru organizacije Eurocarers.

Ana Bilbija je predlagala, da ZDUS v izogib takšnim dogodkom, v bodoče pisno obvesti o izvolitvi ali imenovanju člana v kateri koli organ, z navedbo časovnega trajanja. Jasno je potrebno opredeliti, kdaj član nastopa kot posameznik in kdaj v imenu organizacije.

Anton Donko je še na tem mestu pojasnil izvrševanje sklepa št. 6 prehodne seje. ZDUS je s strani Ekonomsko-socialnega sveta prejel opravičilo za predhodne dogodke in povedal, da se korektno sodelovanje nadaljuje.

V zvezi s predlogom, da ZDUS na predsednika vlade naslovi pismo protesta zaradi nedefiniranega statusa Urada za starejše, pa je predsednik pojasnil, da se je s kolegijem odločil, da zaenkrat ne delujejo v tej smeri, saj je novo vodstvo ZDUS ravno prejelo čestitke dr. Mira Cerarja in pobudo za uspešno sodelovanje.

Predsednik ZDUS je napovedal, da bo v torek, 28. 7. potekala izredna seja UO ZDUS, kjer bo v razpravi predlog Komisije za zdravstveno varstvo starejših glede ResNPZV 2015 – 2025. Sledilo bo srečanje z ministrico za zdravje Milojko Kolar Celarc, zaključek UO in sprejem sklepa v zvezi z resolucijo, ki bo po uradni poti posredovan na pristojno ministrstvo.

Frančiška Četković je poudarila, da je potrebno UO ZDUS opozoriti, da je ZDUS član Koalicije za ohranitev javnega zdravstvenega sistema.

Predsednik Anton Donko je prisotne povprašal za mnenje o tem, ali naj se ZDUS vključi kot podpornik odpisa dolgov najrevnejšim. Ana Bilbija je predlagala, da se do torka, 28. 7. zberejo stališča o tem in se predložijo UO ZDUS.

Seja sveta se je zaključila ob 12.00.

Zapisala: Dijana Lukić
Strokovna sodelavka ZDUS

Ana Bilbija
podpredsednica Strokovnega sveta.

V Ljubljani, dne 27. 07. 2015

ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE
Kebetova 9, 1000 Ljubljana
el. naslov: tajništvo@zdu-s-zveza.si; fax: 01/515 29 57
Tel. št. predsednika: 01/62 05 472
Tel. št. tajništva: 01/519 50 86

STROKOVNI SVET ZDUS

Priloga št. 1: Pripombe in dopolni predlogi k Resoluciji o Nacionalnem planu
zdravstvenega varstva 2015 – 2025 »Skupaj za družbo zdravja«

Priloga št. 2: Pripombe člana Strokovnega sveta na ResNPZV 2015-2025 (Bregant)